RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 96.813 van 21 juni 2001
in de zaak A. 93.134/VII-21.875.

In zake : de n.v. FARM FRITES BELGIUM,
gevestigd te LOMMEL,
Maatheide 50

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat J. NIJS,
kantoor houdende te DENDERMONDE,
Noordlaan 81.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. FARM FRITES BELGIUM op 30 juni 2000 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van 25 april 2000 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw waarbij haar verzoek tot wijziging van een bijzondere exploitatievoorwaarde opgenomen in artikel 4, § 2, a), van het besluit van 14 september 1995 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, houdende het verlenen aan de verzoekende partij van de vergunning voor het veranderen van een aardappelverwerkend bedrijf te Lommel, Maatheide 50, geweigerd wordt;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 19 april 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 mei 2001;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat B. MARTENS, die verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat J. NIJS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende, wat de tweede schorsingsvoorwaarde betreft, dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift aanvoert :

> "Doordat de bestreden beslissing de versoepeling weigert van de bestaande lozingsnormen, en doordat vaststaat dat verzoekende partij de bestaande lozingsnormen niet zal kunnen naleven, zal verzoekende partij genoodzaakt zijn de activiteiten van haar inrichting te staken, zo zij geen overtredingen wenst te begaan. Verzoekende partij heeft dus de keuze, hetzij verder te blijven exploiteren in strijd met de milieuvergunningsvoorwaarden, en derhalve permanent in overtreding zijnde, ofwel hetzij haar activiteiten te staken tot de inrichting voorzien is van de vereiste installaties om aan de gestelde normen te kunnen beantwoorden. Het is vanzelfsprekend dat de financiële inspanningen verbonden met dergelijke implementatie, verbonden met de financiële verliezen gepaard aan de stillegging gedurende meerdere maanden van de inrichting, bedrijfseconomisch niet verantwoord is, en zou leiden tot het aanzienlijk afbrokkelen van het marktaandeel, met als mogelijk gevolg, dat het bedrijf niet langer concurrentieel en leefbaar meer zou zijn.
>
> De aanpassing van de lozingsnorm, die door de bestreden beslissing werd geweigerd, lag reeds vervat in het besluit van de Bestendige Deputatie van 14 september 1995, waarbij de nieuwe strenge fosfornorm (P) van 10 mg/l werd opgenomen, en diende nageleefd te worden vanaf uiterlijk 31 december 1998.
>
> Zoals verzoekende partij reeds aantoonde, voerde zij aanzienlijke investeringen uit, en implementeerde zij technieken en procédés, waarvan pas achteraf door het Vito werd geoordeeld dat zij beantwoordden aan BBT. Niettemin de innoverende en de op de stand van de techniek vooruitlopende investeringen, bleek omstreeks einde december 1998 dat de normen zoals die werden opgelegd in het Besluit van de Bestendige Deputatie van 14 september 1995 eenvoudigweg niet haalbaar waren.
>
> Derhalve heeft verzoekende partij een aanvraag ingediend bij de Minister tot verlening van een afwijking van de milieuvergunningsvoorwaarden. Gelet op het feit dat een afwijkingsaanvraag hangende was bij de Minister, werd er door de inspectiediensten een afwachtende houding ingenomen (hetgeen een vaak voorkomende administratieve praktijk is) om processen-verbaal van overtreding van de lozingsnormen vast te stellen. Vermits de bestreden beslissing thans de afwijkingsaanvraag definitief heeft afgewezen, staat niets de bevoegde inspectiediensten nog in de weg om de niet naleving van de onredelijke strenge normen vast te stellen en over te maken aan het bevoegde parket.
>
> Teneinde niet in de illegaliteit te belanden en teneinde geen correctionele veroordelingen op te lopen, blijft verzoekende partij niets anders over dan de activiteiten van haar inrichting stop te zetten, wat alles in verhouding nemend, zowel milieu als bedrijfseconomisch als onverantwoord dient te worden beschouwd.
>
> Door de schorsing van de bestreden beslissing blijven de lozingsnormen zoals die vervat liggen in het Besluit van de Bestendige Deputatie van 14 september 1995 weliswaar van kracht, doch kan er door Uw raad ten aanzien van de controlerende overheidsorganen een duidelijk signaal worden gegeven dat de normen, waarvan de naleving wordt gevorderd, prima facie onwettig lijken te zijn, zodat verzoekende partij in afwachting verder kan blijven exploiteren, daarbij natuurlijk de wettelijke normen (in casu de voor de sector conform de beste beschikbare techniek vastgestelde normen) respecterend.

Een schorsing van de bestreden beslissing kan eveneens de overheid ertoe aanzetten haar beslissing te heroverwegen. De kans dat de overheid na de schorsing van de tenuitvoerlegging zou overgaan tot een heroverweging van haar beslissing, is gelet op de aard en de inhoud van de bestreden beslissing trouwens aanzienlijk.

Uw Raad besliste reeds meermaals in het verleden dat de mogelijkheid tot heroverweging een voldoende schorsingsgrond kan uitmaken. Zo oordeelde Uw Raad dat de overheid ingevolge een schorsingsarrest weliswaar niet verplicht wordt een nieuwe beslissing te nemen, maar dat zij, 'veel meer dan op grond van het vernietigingsberoep alleen, ertoe aangezet wordt om de zaak opnieuw te onderzoeken, in het licht van het gestelde in het schorsingsarrest, en, in voorkomend geval, de aangevochten beslissing in te trekken en opnieuw op de vergunningsaanvraag te beschikken (R.v.St., ANCIAUX HENRY DE FAVEAUX, nr. 34.018, 8 februari 1990; R.v.St., de LIEDEKERKE, nr. 35.392, 5 juli 1990; R.v.St., PEETERS, nr. 39.575, 4 juni 1992; R.v.St., bvba Afvalverwerking BOTLEK, nr. 40.482, 24 september 1992; R.v.St., MATTHIJSEN, nr. 51.110, 12 januari 1995; R.v.St., ROOSE, nr. 55.657, 12 oktober 1995 en R.v.St., STEENHUYSE, nr. 55.929, 19 oktober 1995 zoals geciteerd in DE WAELE, T., 'Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in het administratief kortgeding inzake leefmilieu en onroerend goed : een overzicht van rechtspraak met commentaar', C.D.P.K., 1997, 682).

Zoals Tom DE WAELE terecht opmerkt in zijn bijdrage over het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, kan dergelijk, door de Raad van State geactiveerd initiatief van de overheid inderdaad het geleden nadeel op snelle en efficiënte wijze wegwerken, waardoor één van de basisdoelstellingen van de wet op het administratief kort geding gerealiseerd wordt (DE WAELE, T., l.c., 683).

Verzoekende partij heeft dan ook alle belang bij de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, ongeacht de vraag of het schorsingsarrest op zich het nadeel wel kan wegnemen (zie hieromtrent DE WAELE, T., l.c.; 683).

Mocht Uw raad niettemin van oordeel zijn dat er geen redenen voorhanden zouden zijn om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, dan verzoekt verzoekende partij niettemin dat Uw Raad de ernst van de ingeroepen middelen prima facie zou beoordelen, zoals de Raad dat zou doen in het kader van een arrest waarbij zij de schorsing beveelt. Dergelijke prima facie beoordeling van de feiten beschikt op zich immers over voldoende gezag om de overheid aan te zetten haar beslissing te heroverwegen";

Overwegende dat de repliek van de verwerende partij als volgt kan worden samengevat :

De verzoekende partij heeft destijds ingestemd met de strenge lozingsnorm voor fosfor.

Zij was er zich sinds 1995 van bewust dat met het oog op het naleven van die norm wijzigingen dienden aangebracht te worden aan het productie- en waterzuiveringsproces.

Volgens berekeningen van verzoekster zou de aanpassing van de waterzuiveringsinstallatie tot gevolg hebben dat de (fiscaal aftrekbare) productiekosten jaarlijks met circa 3 miljoen zouden toenemen.

Dat is financieel haalbaar voor een onderneming die in 1999 een omzet heeft gerealiseerd van ongeveer 3,7 miljard frank.

De verzoekende partij heeft het nadeel eigenlijk aan haar eigen nalatigheid te wijten heeft doordat zij voldoende tijd heeft gehad om de waterzuiveringsinstallatie aan te passen aan de in 1995 opgelegde lozingsnormen.

De eventuele schorsing van de bestreden beslissing kan niet verhinderen dat verzoekster de geldende lozingsnorm moet naleven.

De mogelijkheid tot heroverweging, ten slotte, levert geen voldoende schorsingsgrond op wanneer, zoals in casu het geval is, geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel wordt aangetoond;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar uiteenzetting uitsluitend van de hypothese uitgaat dat zij de vereiste aanpassing van haar waterzuiveringsinstallatie om de thans opgelegde lozingsnormen te respecteren, niet doet; dat die normen voortvloeien uit een besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg van 14 september 1995, dat niet met een annulatieberoep werd bestreden en waarvan bijgevolg de wettigheid moet worden aangenomen ; dat de verzoekende partij niet genoodzaakt zal zijn haar activiteiten te staken indien zij de noodzakelijke aanpassingen doorvoert; dat zij niet aanvoert, laat staan aantoont, dat het voor haar financieel of om andere redenen onmogelijk is die aanpassing te doen ; dat zij de bewering van de verwerende partij dat die aanpassing slechts tot gevolg zou hebben dat haar productiekosten bruto jaarlijks met ongeveer 3 miljoen frank zouden toenemen, daar waar zij in 1999 een omzet realiseerde van ongeveer 3,7 miljard frank, niet betwist ; dat zij daarentegen ter terechtzitting toegeeft dat er in casu geen gevaar voor het voortbestaan van haar inrichting bestaat ; dat zij het aangevoerde nadeel derhalve zonder al te grote financiële repercussies zelf kan voorkomen ; dat dit nadeel derhalve eerder voortvloeit uit de houding van de verzoekende partij zelf, dan uit de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit; dat bijgevolg aan de desbetreffende schorsingsvoorwaarde niet is voldaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig juni tweeduizend en een, door :

de H.	R. STEVENS,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **R. STEVENS.**